

Az olasz-albán migrációs megállapodás részleteit feltáró oknyomozóké az EP díja

Az Olaszország és Albánia között létrejött migrációs alku részleteit feltáró oknyomozók vehették át szerdán a 2026-os Daphne Caruana Galizia-díjat.

A holland [De Correspondent](#) médiaplatformon közzétett [győztes tényfeltárást](#) az olasz Giacomo Zandonini és a holland Maite Vermeulen jegyzi. Az oknyomozó újságírók annak az alkunak a részleteire derítettek fényt, amely alapján Olaszország idegenrendészeti fogdát és menedékjogi kérelmeket feldolgozó központot működtet Albánia területén.

Az Európai Parlament Daphne Caruana Galiziáról elnevezett strasbourgi sajtótermében a 27 uniós tagország egy-egy újságírójából álló független páneurópai zsűri egyik tagja adta át az elismerést a győzteseknek. Az ünnepélyes díjátadáson Roberta Metsola, az Európai Parlament elnöke és Pina Picierno, a díjért felelős alelnök is jelen volt.

Metsola elnök elmondta: „Kilenc évvel azután, hogy Daphne Caruana Galiziát brutálisan meggyilkolták egy korrupciós ügy leleplezése miatt, továbbra is rendíthetetlenül elkötelezettek vagyunk az igazság érvényre juttatása mellett. Akik el akarták hallgattatni, kudarcot vallottak: cikkei messzebbre jutottak, mint valaha, bátorsága pedig ma is inspirációt jelent. A Daphne Caruana Galizia-díj ezt a bátorságot és az igazság iránti elkötelezettséget tünteti ki. Az Európai Parlament továbbra is kiáll az újságírók mellett, védi a sajtószabadságot és küzd az igazságért. Nem adjuk fel.”

2026. május 4. és július 31. között a 27 uniós országból több száz újságíró nyújtott be pályázatot. A 344 beadványból a győztes munkát a zsűri által [legjobbnek ítélt 10 pályamű](#) közül választották ki.

A győztes pályaműről

Giacomo Zandonini és Maite Vermeulen 18 hónapon át vizsgálódott az Olaszország és Albánia között létrejött migrációs alkuról a *De Correspondent* médiaplatform megbízásából. Oknyomozásuk során megállapították, hogy az alku lényege nem volt más, minthogy feltartóztassák és az EU-n kívülre, Albániába vigyék az Olaszországba menekülőket, hogy azután gyorsított eljárásban kiutasítsák, és származási országukba visszatoloncolják őket.

Az újságírók feltárták az alku létrejöttének körülményeit, és hogy miért tartja azt több uniós ország is „innovatív követendő példának” az európai bevándorláspolitikában. A teljes kép megismeréséhez az újságírók a tájékozódás szabadságára hivatkozva összesen több mint harminc adatigénylést nyújtottak az Európai Bizottsághoz és a Tanácshoz, valamint hat tagországban, illetve az európai határügynökséghez, a Frontexhez is. Követték a pénz útját, és több interjút készítettek a központban fogva tartott bevándorlókkal és ottani dolgozókkal, de ügyvédek, parlamenti képviselők, kormánytisztviselők és helyi albán lakosokat is megszólaltattak.

A szerzők külön kiemelték, hogy rengeteg akadállyal találták szembe magukat az oknyomozás során. Megtagadták tőlük például, hogy bármelyik olasz vezetésű albániai központba belépjenek, miközben a legalapvetőbb információkhoz sem férhettek hozzá (például a fogvatartottak számára vonatkozóan). A pénzeket az olasz fél a rendes közbeszerzést megkerülve, veszélyhelyzeti eljárásrend szerint folyósította, az alkalmazottakkal pedig titoktartási megállapodásokat íratott alá.

Az újságírók Bebe Blanco Agterberg fotóriporterrel, Sharon Coone információtervezővel és Francesco Bellina fényképésszel közösen az alkut övező emberi jogi aggályokat és annak jogállamisági vetületeit vizsgálták.

A díjról

Az Európai Parlament támogatásával létrehozott [újságírói díj](#) a máltai korrupcióellenes oknyomozó újságíró és blogger, Daphne Caruana Galizia előtt tiszteleg, akinek az életét egy autóba rejtett pokolgép oltotta ki 2017 októberében. A kiemelkedő újságírói teljesítményt elismerő díjjal évről évre azokat az újságírókat tünteti ki a Parlament, akik munkájukon keresztül az európai alapértékeket és alapelveket, így például az emberi méltóságot, a szabadságot, a demokráciát, az egyenlőséget, a jogállamiságot vagy az emberi jogokat védik és támogatják.

A díjra állampolgárságtól függetlenül bármilyen hivatásos újságíró és szakmai csoportosulás pályázhat. Olyan oknyomozó anyagot kell benyújtaniuk, amely a 27 uniós tagállam egyikében megjelent vagy elhangzott a nyomtatott sajtóban vagy más médiában.

Az elismerés és a vele járó 20 ezer eurós pénzdíj jól szemlélteti, hogy a Parlament világszerte elkötelezetten támogatja az oknyomozó újságírást és az újságírók védelmét.

Korábbi évek díjazottjai

2025 – A [Follow the Money](#) platform által koordinált [oknyomozó projekt](#) az orosz kőolaj-kereskedelmi szankciók kijátszását segítő rejtett pénzügyi hálózatok felderítésére

2024 – Kísérő nélküli menekült gyermekek eltűnését feltáró [oknyomozó projekt](#) (*Lost in Europe*)

2023 – A Pílosz partjainál történt hajótöréssel kapcsolatos [közös oknyomozás](#) (a *Solomon* ügynökség, a *Forensis*, az *StrgF/ARD* és a *The Guardian* együttműködése nyomán)

2022 – Clément Di Roma és Carol Valade „Orosz befolyás a Közép-afrikai Köztársaságban” című [dokumentumfilmje](#) (ARTE/France24/Le Monde)

2021 – A [Forbidden Stories](#) által koordinált „[Pegasus projekt](#)”

Ki volt Daphne Caruana Galizia?

A máltai újságíró, blogger, korrupcióellenes aktivista főként korrupciós ügyekről, pénzmosásról, szervezett bűnözésről, a máltai állampolgársági papírok adásvételéről és a kormány Panama-iratokban való érintettségéről tudósította a nyilvánosságot. Folyamatos zaklatásnak volt kitéve, többen megfenyegették, mígnem 2017. október 16-án egy autóba rejtett pokolgép oltotta ki az életét. A máltai hatóságok tétlensége és félresiklott nyomozása óriási felháborodást keltett, és végül Joseph Muscat miniszterelnök lemondásához vezetett. A súlyos mulasztások miatt a Parlament 2019 decemberében [felkérte az Európai Bizottságot, hogy saját hatáskörében tegyen lépéseket](#). Azóta többször is visszatért az ügyre; többek között egy 2023-as állásfoglalásában kifogásolta, [hogy nem sikerült érdemben előrelépni a felelősök bíróság elé állításában](#). Öt személyt ítélték el a gyilkosságért, a merénylet kitervelője azonban továbbra is szabadlábon van.

Sajtókapcsolat:

- John Schranz sajtóreferens
- +32 228 44264 (BXL)

- john.schranz@europarl.europa.eu

Eredeti tartalom: Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=33714>